

Datum

2022-08-17

Vår referens

Ola Gustafsson

Avdelningschef

ola.gustafsson@malmo.se

**Remiss från Havs och Vattenmyndigheten om vägledning för förlängd tidsfrist och mindre stränga kvalitetskrav
MN-2022-8045**

Sammanfattning

Miljönämnden har att svara på remiss från Havs och vattenmyndigheten om *Vägledning om förlängd tidsfrist och mindre stränga kvalitetskrav*. För hav och sjöar ska det finnas av vattenmyndigheterna beslutade tidsatta kvalitetskrav enligt EU:s vattendirektiv. Om tiden eller kvalitetskrav inte kan uppnås kan vattenmyndigheterna besluta om undantag.

Syftet med vägledningen är att de vattenförekomster där undantag beslutats uppfyller kraven i vattenförvaltningsförordningen och därmed vattendirektivet, att dokumentationen av undantag sker enligt EU-krav, att tillämpning av undantag sker på samma sätt i hela landet samt att tydliggöra grunderna för beslut om undantag.

Miljönämnden är positiv till att vägledningen tagits fram då det ger ett enhetligt nationellt bedömningsunderlag för vattenmyndigheter och länsstyrelsernas beredningssektariat. Vidare utgör vägledningen stöd för kommunerna vid planering av större projekt där det kan finnas målkonflikter mellan klimatnytta, energiutbyggnad och värden som kan relateras till vattenförekomsten.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på kommunstyrelsens remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2022-08-17
- Bilaga 1, Missiv Remiss gällande vägledning om förlängd tidsfrist och mindre stränga kvalitetskrav
- Bilaga 2 Vägledning om förlängd tidsfrist och mindre stränga kvalitetskrav
- Bilaga 3, Orimliga kostnader
- Bilaga 4, Förlängd tidsfrist med skälet *naturliga förhållanden*
- Bilaga 5, Kriterier för bedömning 1 av kulturmiljö - vid förklarande av kraftigt modifierade vatten och - beslut om miljökvalitetsnormer med mindre stränga kvalitetskrav

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2022-09-28

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt Remiss från *Havs- och vattenmyndigheten - Vägledning om förlängd tidsfrist och mindre stränga kvalitetskrav*. Svar önskas senast 2022-08-30 men anstånd har begärts och meddelats så att miljönämnden kan inkomma med sitt yttrande direkt efter nämndens sammanträde den 28 september.

Bakgrund

Varje vattenmyndighet ska fastställa kvalitetskrav för de ytvattenförekomster och grundvattenförekomster, inklusive särskilda krav till följd av skyddade områden, som finns i vattendistriktet. Kvalitetskrav ska fastställas så att tillståndet i vattenförekomster inte försämras och så att alla vattenförekomster uppnår god status eller potential, såvida det inte finns förutsättningar för undantag.

Föreliggande förslag till vägledning hanterar undantag i form av förlängd tidsfrist och mindre stränga kvalitetskrav. Förlängd tidsfrist innebär att god status eller potential ska uppnås 2027 eller så snart som de naturliga förhållandena tillåter efter 2027. Mindre stränga kvalitetskrav innebär att en sämre status eller potential än god accepteras som den nivå som ska uppnås. Konstgjorda och kraftigt modifierade vattenförekomster utgör inte ett undantag utan är en särskild kategori av vattenförekomster där god ekologisk potential ska uppnås i stället för god ekologisk status. När vattenmyndigheten fastställer kvalitetskraven inklusive undantag ska det göras enligt vattenförvaltningsförordningen samt Havs- och vattenmyndighetens respektive Statens Geologiska Undersöknings föreskrifter. När vattendelegationen, som är vattenmyndighetens beslutande organ, har beslutat kvalitetskraven blir de bindande i form av miljökvalitetsnormer. Vägledningens huvudsakliga målgrupp är vattenmyndigheterna som beslutar om undantag samt länsstyrelsernas beredningssekretariat som tar fram underlag till besluten. Även andra myndigheter och organisationer kan ha nytta av vägledningen.

Vattenmyndigheten är ålagd att besluta om undantag när villkoren för det är uppfyllda. När undantag diskuteras behöver vattenmyndigheten dock ta hänsyn till att vattendirektivet är ett miljödirektiv och att undantag från vattendirektivets mål inte bör vara huvudregel.

Vattenmyndigheten ska säkerställa att alla relevanta krav i befintlig EU-lagstiftning för skydd av vatten har uppfyllts när vattenmyndigheten överväger och tillämpar undantag för en viss vattenförekomst. Undantagen utgör en integrerad del av kvalitetskraven. Vattenmyndighetens analys för tillämpning av undantag ska göras så enkel som möjligt men så utförlig som nödvändigt. Analysens omfattning bör avgöras av beslutets komplexitet och de möjliga följderna av ett felaktigt beslut. Trots det ska det finnas en strävan hos vattenmyndigheten att upprätthålla ambitionsnivån under fjärde förvaltningscykeln och efter 2027. Beslut om undantag aktualiseras först efter att en analys har gjorts av vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att förbättra vattenförekomstens aktuella situation. Det är viktigt att vattenmyndigheten redovisar underliggande bedömningar och skäl för beslut när undantag fastställs.

Vägledningens syfte är att bidra till att:

- de vattenförekomster där undantag beslutats uppfyller de krav som följer av vattenförvaltningsförordningen och därmed av vattendirektivet,
- dokumentationen av undantag sker enligt de rapporteringskrav som ställs på Sverige av EU kommissionen,
- tillämpningen av undantag sker på ett likvärdigt sätt i hela landet, samt att säkerställa att det tydliggörs på vilka grunder undantag har beslutats.

Denna vägledning ingår i ett paket av vägledningar som Havs- och vattenmyndigheten samråder under 2022. Paketet omfattar, förutom föreliggande vägledning, vägledning för förklarande av kraftigt modifierade vatten (KMV), vägledning om annat sätt samt vägledning för definition av ekologisk potential. Utöver de olika vägledningarna publiceras ett antal underlagsrapporter som är tänkta att användas som stöd i vattenmyndigheternas arbete.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden är positiv till att vägledningen tagits fram med tanke på vikten av att vattenmyndigheterna och länsstyrelsernas beredningssekretariat har samma nationella utgångspunkter vad det gäller bedömningar med avseende på förlängd tidsfrist och mindre stränga kvalitetskrav. Vägledningen kan också utgöra ett stöd för kommunerna vid dialog med länsstyrelser och vattenmyndigheter i samband med planering och myndighetsutövning enligt miljöbalken, då bedömningsgrunderna är transparenta. Detta kan vara särskilt viktigt vid planering av större projekt där det kan finnas målkonflikter mellan klimatnytta, energiutbyggnad och värden som kan relateras till vattenförekomsten.

Barnkonventionen

Beaktande av barnkonventionen är inte aktuellt i detta ärende.

Förslaget har utarbetats av Ola Gustafsson, Avdelningschef
Samråd har skett med Rasmus Fredriksson, projektledare, miljöstrategiska avdelningen.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Ola Gustafsson
Avdelningschef
Avdelningen för miljö och hälsoskydd

